TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MAKELA

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50
Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. .Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Kuvernöörien toimenpiteet

Uutiset kertovat jokaisen länsivaltion kuvernöörin ryhtyneen toimenpiteisiin "suojellakseen viljavainot ja teollisuuslaitokset i. w. w:läisten hyökkäyksiltä." Me emme ole läheskään yhtä mieltä I. W. W. liiton lakkotouhuilun kaikkien vaiheiden kanssa, mutta me emme ole kuulleet mistään sen suunnittelemasta hyökkäyksestä viljavainioita enempää kuin teollisuuslaitoksiakaan kohtaan, päinvastoin olemme käsittäneet senkin tarkotuksena olevan **saada miehet pois niiltä, jättää viljavainiot aivan miehittä.**

Mutta kuvernöörit varustelevat. Olleneeko heillä arveluja että työnantajien santarmit tulevat panemaan toimeen vallattomuuksia, joita sitte selitettäisi lakkolaisten teoiksi, kuten on tavallisesti ollut laita.

Kuvernöörit lupaavat ryhtyä toimenpiteisiin ulkomaalaisten karkottamiseksi. Taitaa olla tehokas toimenpide, mutta sillä aikaa saattavat viljat jäädä korjaamatta, sillä ulkomaalaisten karkotus kysyisi hiukan voimaa ja mahdollisesti veisi nekin skäät, mitä saadaan viljavainioilta ja teollisuuslaitoksiin.

Kuvernöörit vakuuttavat, että "kapinalliset uhkaukset eivät heitä ollenkaan estä täyttämästä velvollisuuttaan". Heidän velvollisuuksiinsa siis kuuluu järjestymään pyrkivän työläisjoukon kurittaminen, sillä muusta "virkatehtävästään" kuin työläisten kurittamisesta lakkaamista ei tietääksemme I. W. W. liittokaan ole vaatinut. Mutta kuvernöörit kieltäytyvät ottamasta sen vaatimuksia huomioonsa.

Lakkolaisia ei ole saatu minkäänlaisiin väkivallan töihin näiden lakkojen aikana, eikä heidän alotteestaan synnykään minkäänlaisia rettelöitä, mutta jos kuvernöörien liikkeelle laskemat "vartijat", jotka useimmissa tapauksissa ovat hurttia, saavat vapaat kädet, niin yleisön turvallisuus ei ole taattu. Lakkolaiset saavat olla varuillaan, sillä heidän oikeutensa eivät ole mistään merkityksestä silloin kun hurtat ovat "suojelemassa omaisuutta."

Kuvernöörien toimenpiteillä on vain yksi tarkotus: toimia siten, että järjestynyt pääoma saa edelleenkin estelemättä raastaa työläisten keskuudessa niin paljon kuin se haluaa. Lakkolaisten rintaman murtaminen on kysymyksessä, eikä mitään muuta. Eihän vaatimuksissa ole mitään kohtuutonta. Järjestymisoikeudestahan vain on kysymys ja muutamien syyttömästi vangittujen vapauttamisesta.

Mitä tällaisella lakolla saadaan aikaan, riippuu siitä, miten paljon miehiä siihen saadaan liittymään. Useassa tapauksessa eivät sellaiset "yleislakkojen" nimellä toimeenpannut korpilakot ole tuottaneet mitään tuloksia, mutta siitä ei nyt olekaan kysymystä, vaan siitä, **onko työläisillä oikeutta järjestyä ja lakkoutua.** Ja siihen täytyy vastata jokaisen empimättä myöten. Työläisillä on ja täytyy olla oikeus järjestyä ja lakkoutua silloin kun heidän ääntään ei muuten oteta huomioon.

Herrat kuvernöörit olisivat saaneet aikaan paljon enemmän, jos olisivat kerta kaikkiaan selittäneet, että työläisille on kaikkialla myönnettyvä häiritsemätön oikeus järjestyä. Mitä lainrikkomuksia tapahtuu, jos sellaisia tapahtuu, on se kokonaan toinen asia, mutta järjestymisoikeus on taattava kaikenlaisten tilanteiden vallitessa.

Tämän yhteydessä on paikallaan mainita liittohallituksen toimenpiteistä I. W. W. liiton yleislakkojulistusta vastaan. Niin vaatimattomat ja oikeutetut kuin vaatimukset ovatkin, sillä lakkolaisia ei voida syyttää mistään väkivaltaisuuksista, niin sittekin käännetään hallituksen mahtivalta niitä kukistamaan kernaammin kuin myönnytään niihin. Osotus siitä että tämän maan kapitalistiluokka kohtelee oman maansa työväestöä rautakourasemmin kuin esim. vihollismaan oletettuja urkkijoita, joille valmistetaan samettipatjaiset huoneet vankiloissa. Oman maan syyttömät työläiset saavat virua kuukausimäärin härkäkarsinoissa, ilman että niille annettaisi edes tutkintoa.

Ne äskeiset rauhanhuhut

Sodan uuvuttama ihmiskunta odottaa rauhaa sellaisella toivolla, että se on valmis tarttumaan kiinni jokaiseen huhuun, tulipa se miltä taholta tahansa, kunhan siinä vain on olevinaan kaiku mailmanrauhan huomenkellojen soinnusta.

Niin monta kertaa on puhuttu rauhanneuvottelujen alkamisesta, että yhä uusiutuvia huhuja saattaa pitää ainakin jonkun verran perättöminä, mutta kuitenkin on jokaisella rauhanhuhulla määrätty vaikutuksensa, joka lepää kuolemattomalla rauhan kaipuulla, toivolla, joka elää kaikista niistä pakkotoimenpiteistä huolimatta, joita asetellaan rauhan pyrkimysten tielle. Ja sodan näännyttämä ihmiskunta on pakotettu lopettamaan sodan ennenkuin pitkä aika kuluu.

Ja kun kansakunnat alkavat näännyksissään puhua rauhasta, kun niiden elinvoima alkaa olla viimeisillään, silloin huomaavat voitonnälkäisimmätkin imperialistit, että heidänkin on etujensa vuoksi liityttävä rauhan liikkeen mukaan — pelastaakseen itselleen sen mitä tulevan yhteiskunnallisen vallankumouksen aallokosta voidaan pelastaa.

Nykyiset rauhanhuhut saattavat vielä sivuuntua ilman että ne olisivat välittömänä alkuna rauhanneuvotteluille, mutta kaikesta päättäen ne eivät ole pelkkiä "sivullisten" yrityksiä. Paavi ei ole ainoastaan juoksupoika, joskin vastaa hyvin Rooseveltia "rauhan edustajana". Paavi on nähtävästi saanut viittauksen Saksan ja Itävallan katolisilta aineksilta, joiden vaikutusvalta ei suinkaan ole pieni enempää yllämainittujen maiden hoveissa ja politiikassa kuin paavin luonakaan. Epäilemättä alkaa sisäinen tilanne niin Saksassa kuin Itävallassakin käydä sellaiseksi, että rauhaa toivotaan jo muuallakin kuin työväestön piireissä.

Saksan suoranainen rauhan tarjoaminen olisi heikkouden merkki, jollaista ei ilmaista. Koetetaan tunnustella toisten mielipiteitä, ja sellaisena tunnusteluna saattaa paavin ehdotusta hyvällä syyllä pitää. Täkäläinen sanomalehdistö rientää hylkäämään kaikki esitykset rauhasta. Kuinkas muuten, ovathan rauhanhuhut joka kerta alentaneet sotatarvetehtaitten osakkeitten hintoja ja sellaisesta "kansallisesta onnettomuudesta" toki on pelastuttava, ja pelastutaan siihen saakka kuin Europan kansat ovat kokonaan nääntyneet.

Englannin ja yleensä liittolaismaitten sanomalehdistön ilmotetaan olevan rauhanesityksiä vastaan. Me emme täällä kuitenkaan tiedä sitä millä tavalla sikäläiset kansan pohjakerrokset suhtautuvat niihin, sillä sanomalehdistö edustaa vain sotasusia ja puoltaa rauhaa vasta sitte kun nähdään että kaikki keinot sodan jatkamiseksi ovat käytetyt.

On sentään aina joku lehtikin, joka päästää ilmi välähdyksen todellisempaa tilannetta kuvaavasta mielipiteestäkin. Seuraavassa muuan sellainen:

"Lontoosta tulleet sähkösanomat ilmottavat New Europe nimisen viikkolehden selittäneen, että "kansainväliset raharuhtinaat" ovat äskettäin pitäneet Sveitsissä salaisen rauhanneuvottelun. Heidän tarkotuksenaan on saada aikaan pikainen rauha, jotta voitaisi estää "kansainvälisen sosialismin kasvu ja pysäyttää Europassa kohoavan vallankumousaallon nousu". Rauhanehdoissa olisi kansainvälinen pääoma asetettava etutilalle. Tämän puhtaasti kapitalistisen rauhanhankkeen kannattajia ilmaantui heti niin sosialistisissa kuin kirkollisissakin joukoissa, kummankaan käsittämättä sen todellista tarkotusta. Sellaista kokoomusta nimittää New Europe "rahaliikkeen epäpyhäksi liitoksi".

Kysymyksessä oleva julkaisu ei ole mikään sensatsionijulkaisu, vaan on se diplomaattisissa ja kansainvälisissä asioissa tavallisesti hyvin selvillä, eikä sen tätäkään kertomusta voida sivuuttaa vaan tavallisena keksittynä sanomalehtijuttuna. Kaikuja samanlaisista on näkynyt uutisissa aina tuon tuostakin. Sellainenkin lausunto jonka Saksan valtiokanslerin ilmotetaan antaneen, että hän pitää enemmän silmällä "taloudellista tulevaisuutta", kuin mitään muuta, viittaa suoraan sinnepäin. Ei olisi ollenkaan ihme, jos rahamailman korkeimmat valtiaat olisivatkin rauhanpuuhissa. Siihen niillä kyllä olisi syytä, ja yksi sellainen on siinä että jos sota vielä jatkuu jonkun aikaa, tulee sosialismi kohoamaan kuin tulva ja lakasemaan pois kaikki heille niin kalliit laitokset ja tavat.

Tälle hälyytykselle on kyllä syytä, vaikkapa ei olisikaan mitään perää siinä, että rauhanneuvotteluja on pidetty. Sillä turhaa on olettaa, että mailma voidaan jälleen ajaa takasin sinne, jossa se oli ennen sotaa. Sitä ei kuningas voisi tehdä kaikkine miehineen ja hevosineenkaan. On päästetty irralleen voimat, jotka tulevat kulkemaan kulkuaan vielä senkin jälkeen kun rauha on jo tehty. Ne yhteiskunnalliset ja poliittiset pyrkimykset, jotka olivat huomattavissa jo elokuun alussa 1914, ovat sen jälkeen saaneet suunnattomasti lisää vauhtia. Niiden vauhti on nyt liian voimakas minkäänlaisen rauhankokouksen pysäytettäväksi. Niin varma on siitä esim. tohtori Arthur Shadwell, että hän kirjottaa Nineteenth Century aikakauslehdessä "tulevasta vallankumouksesta".

Hän tarkottaa sanoa, että sotaa seuraa vallankumous Englannissa; — ei yksinvaltiuden kukistuminen tai hallitusmuodon suuri ulkonainen muutos, vaan hirvittävä yhteiskunnallinen vallankumous. Tohtori Shadwell on tutkinut taloudellista ja työväestön tilannetta Englannissa ja muissa maissa jo pitkän aikaa ja hänen mielipiteillään on suuri merkitys. Hän ei ole hälyyttäjä, vaan yksinkertaisesti koettaa aukasta kansan silmät sille mitä tulee tapahtumaan. "Teollisuusrauha", joka on enemmän tai vähemmän vallinnut sodan ajan ja joka on antanut niin paljon mielenrauhaa joillekin epäfilosoofisille yhteiskuntafilosofeille, ei tule säilymään. Niin pian kuin sota loppuu, tulevat työväen järjestöt turvautumaan "suoraan toimintaan" ennen kuulumattomassa määrässä; tulee tapahtumaan nälkäkapinoita, epätoivoisia mielenpurkauksia, väkivaltaisuuksia ja melkein vallitsemaan sisällissota. Nämä ovat vain muutamia sen "teollisuusvallankumouksen" ilmenemismuotoja, josta tohtori Shadwell varottaa Englantia.

Kuvaus saattaa olla jossakin määrässä liioteltu. Sellaisista seikoista lausutut ennustukset saattavat näyttää naurettavilta kymmenen vuoden kuluttua, mutta yhdestä seikasta voimme jo nyt kuitenkin olla varmoja: rauhan solmiaminen ei tule suinkaan pysäyttämään sosialismia sillä tavalla kuin ne yleismaailman raharuhtinaat ajattelevat, jotka panivat päänsä yhteen Genevessa.

Kaikki mitä tapahtuu, on sosialismille eduksi, huudahti Herbert Spencer epätoivoisesti. Kaikissa tapauksissa on sota sitä suunnattomasti auttanut. Me emme nyt puhu poliittisesta puolueesta, emmekä jostakin määritellystä opistakaan.

Järjestyneen, poliittisen sosialismin toteutuminen on meidän käsityksemme mukaan mahdottomuus. Se tulisi kukistumaan omaan voittoonsa, kuolemaan sisäiseen hajanaisuuteensa, loppumaan omiin väärinkäytöksiinsä.

Venäjä on osottanut mailmalle miten käy, kun äärimmäiset sosialistit ajautuvat valtaan. Ensiksi ne riitelevät keskenään ja sitte ne pyytävät konservatiivisempia aineksia pelastamaan valtakunnan. Mutta on olemassa eräitä varmoja ihanteita, määrättyjä yhteiskunnallisia liikkeitä, eräitä poliittisia menettelytapoja, joita me olemme tottuneet kutsumaan sosialisiksi ja jotka me kaikki tunnemme ilman tarkkoja määrittelyjäkin. Ja näille on sota aukaissut ennen kuulumattoman edistymismahdollisuuden, ja ne edistyvät ja voittavat sen jälkeen kuin rauha on solmittu. Kaikki Sveitsiin mahtuvat rahamailman Mrs. Partingtonit eivät voi lakaista takasin sitä tulvaa.

Miten voisikaan olla toisella tavalla? Tämähän on ollut kansan sotaa. Siihen ei ole ottanut ainoastaan enemmän miehiä osaa kuin ennen koskaan, mutta suuremmille joukoille, kotonaoleville ja kärsiville on asetettu suuremmat kuormat ja vaadittu enemmän uhrauksia kuin koskaan ennen. Taistelun hurjissa pyörteissä on koko kansallinen energia ollut käytettynä uudella tavalla.

Tuntuu uskomattomalle, että kansa sallisi kaiken taas ajautua entisille avnhettuneille ja järjestelmää vailla oleville laduille. Se kontrolli joka sotatoimenpiteenä on saavutettu teollisuuden, kulkuliikenteen, elintarvetuotannon ja muiden ylitse, tullaan säilyttämään rauhankin vallitessa. Verotus tulee tapahtumaan kokonaan uusilla perusteilla. Sota on opettanut kansalle, että verot voidaan asettaa suurille rikkauksille ilman että ne musertuisivat tai masentuisivat, ja saamme olla varmoja siitä, että sellaista opetusta ei tulla unohtamaan.

Ajatus että kolme vuotta sitte vallinnut taloudellinen ja yhteiskunnallinen olotila voidaan jälleen palauttaa takasin, on joutava haave. Pohjattoman syvyyden lähteet ovat päässeet irralleen ja vanhat ihanteet ja tavat ovat viskatut kaikki polttavaan pätsiin. Miksi ne siellä sulautuvat ja mitä niistä tulee, voivat lyhytnäköiset kuolevaiset hyvällä syyllä jättää ennustelematta.

Ne, jotka odottavat saavansa kristikunnan käsiinsä taas samanlaisena kuin se olikin, eivät ole ainoastaan lyhytnäköisiä, vaan idiootteja. Ja ne ovat sellaisia huolimatta siitäkin, että ovat kansainvälisiä raharuhtinaita Sveitsissä, suunnitellen rauhanliittoa "palelluttaakseen" sosialismin.

MAILMANKATSOMUKSIA

AMERIKKALAINEN KULTTUURIKUVA.

Arizonan asbestikaivoksilla lakkoutuneet indiaanit on vangittuina kuletettu pois seudulta. Näillä kaivoksilla olleet valkoiset työläiset eivät ottaneet osaa lakkoon, mutta indiaaneja peläten eivät uskaltaneet töihinkään mennä. Vasta nyt, kun indiaanit on viety pois, ovat valkoiset taas alkaneet töihin.

Eikös se ole kaunista katsella: valkoiset rikkureina "punanahkojen" lakossa!

Scheidemann, saksalaisten sotasosialistien tunnettu johtaja, on Mannheimissa pidetyssä suuressa kokouksessa vaatinut Saksan nykyistä ministeristöä eroamaan.

Tähän odottamattomaan suunnanmuutokseen oli syykin — se, että kokouksessa oli saapuvilla kovin suuri määrä itsenäisiä sosialisteja, jotka sangen selvästi osottivat Scheidemannille vastenmielisyyttään; hänen täytyi sentähden kääntää purjeitaan tuulen mukaan. Siitä puheen jyrkkä sävy.

MIKSI OKLAHOMASSA KAPINOITIIN.

Oklahomassa on noin 200,000 farmaria, joista 104,000 on vuokraviljelijöitä ja niiden lisäksi noin 52,000 niin velkaantuneita, että ainoastaan nimellisesti omistavat farminsa. Jälelläolevista tiloista noin puolet ovat kiinnityksessä, vaikka ei niin toivottomasti kuin edellämainitut. Huoleti saa siis laskea kolme neljäsosaa Oklahoman farmareista vuokraviljelijäin asemassa oleviksi.

Vuokraviljelijän on luovutettava kolmas osa vuodentulosta omistajalle. Loppu menee viljelyskoneitten koroista ja puotitavaroista. Viljelijälle ei jää vuosien työstä tavallisimmasti mitään muuta kuin velkaa — ei edes nykyisenä aikana, kun maantuotteet ovat poikkeuksellisen korkeissa hinnoissa. Sillä noin ahtaassa asemassa oleville farmareille välittäjät maksavat mitä haluavat, ja farmarille myycystä tavarasta taas kiskotaan mitä tahdotaan. Farmarilla ei kummassakaan tapauksessa ole mitään määräysvaltaa hintoihin nähden.

Tällaisissa oloissa ei ole pahaakaan elämisen mahdollisuutta muuten kuin oman perheen työtä käyttämällä. Parhaassa työijässä olevain poikien vieminen sotapalvelukseen merkitsee siis useimmille tällaisille "farmareille" elämisen loppua—saattaa heidät antautumaan semmoisiin epätoivon tekoihin kuin aseelliseen kapinaan, joka luonnollisesti oli helposti kukistettavissa hallituksen käytettävissä olevilla sotavoimilla ja aseilla.

Ja nyt uhkaa kapinaan nousselta sctaoikeus ja hirttonuora! Monta jo ammuttiin toisia kiinniottaissa.

Kuvaavata on, että levottomuudet puhkesivat ensiksi Seminole ja Hughes kaunteissa. Niissä vallitsevat vielä kurjemmat olot kuin missään muualla. Seminole kauntissa on ainoastaan 323 farmaria, jotka edes nimellisesti omistavat farminsa, mutta 1,678 vuokraviljelijää; Hughes kauntissa on 515 nimellisomistajaa ja 1,893 vuokraajaa.

KIINNUTTAMAAN

on meidän presidentti Wilson kehottanut kajkki sellaiset ruokatavarat, joita ei muutoin käy pitkiä aikoja säilyttäminen. Maamme tosin on ruoka-aineista rikas, mutta kun meidän myös on pidettävä huolta liittolaistemme sapuskoista, ei näin sotaaikana meilläkään ole tuhlaamisen varaa. Niin hän selittää etupäässä

Menettelytapavirtauksia Ruotsin ammattiliikkeessä

Useita vuosia on Ruotsin ammattiyhdistysliikkeessä ollut havaittavissa kaksi määrättyä pääsuuntaa. Toista edustaa Ruotsin Ammattijärjestö, eri ammattiyhdistysten yhteenliittymä, poisluettuna kuitenkin m. m. Ruotsin Rautatieläisten liitto ja Ruotsin kirjaltajaliitto, ja toista Ruotsin Työväen Keskusjärjestö (S. A. C.), aito syndikalistisen ainesten pääjärjestö. Jo kymmenkunnan vuotta sitten alkoi ammattijärjestössä kuulua vastustavia ääniä, jotka vaativat jyrkempää menettelytapaa ja varsinkin päättävästi vastustivat ammattiyhdistysliikkeen läheistä yhteyttä Sos.-dem. Työväen puolueen kanssa. Sivumennen mainittakoon, että Ruotsin ammattiyhdistykset ovat oikeutetut sellaisinaan liittymään sos.-dem. työväenpuolueen paikallisjärjestöihin, työväenyhdistyksiin (joukoliittyminen), mikä seikka on synnyttänyt laajalle ulottuvaa vastustusta syndikalistisen ainesten taholta. Niinpä oli jo 1900 luvun alussa etenkin Rauta- ja Metallityöntekijäin liitossa voimakas vastustussuunta, joka väitti, että ammattiyhdistysliikkeen tuli olla kokonaan erillään valtiollisesta liikkeestä, että toisin sanoen ammattiyhdistykset sellaisinaan eivät saisi liittyä puolueen ala-osastoihin, vaan että puolueeseen liittymisen tuli olla kunkin ammattiyhdistykseen kuuluvan jäsenen yksityisasia. Tätä kysymystä käsiteltiin useina vuosina varsin kiihkeästi. Mutta vuoden 1908 puoluekokouksen jälkeen, jossa tehty vastalausetta koskeva päätös sisälsi, että ne amm.-yhd. jäsenet, jotka eivät tahdo kuulua sos.-dem. puolueeseen ammattiyhdistyksen liittymispäätöksen nojalla, voivat panna sitä vastaan vastalauseensa, voi sanoa, että vastustusta tässä kysymyksessä jossain määrin laimennettiin.

Kuitenkin jos luullaan, että ammatillinen vastustussuunta ylipäätään tämän "uudistuksen" kautta vaimeni, niin petytään. Ennen pitkää nosti se uudelleen päätään, osottaen, että tyytymättömyyden syyt olivat syvemmällä. Jo v. 1908 alettiin pääasiallisesti nuorisososialistien (anarkososialistien) taholta agiteerata puhtaasti syndikalistisen ammattiyhdistysliikkeen puolesta. Muistutukset, joita tehtiin vanhaa reformeja harrastavaa ammatillista liikettä vastaan, sisälsivät pääasiassa sitä, että tämä oli liiaksi keskitetty, että keskusjohtoon oli koottu liiaksi voimia, joka kahlitsi työläisten toimintavapautta, että sen toiminta ja menettelytapa oli liian laimea, sanalla sanoen, että se oli muuttunut liian porvarilliseksi, johon seikkaan väitettiin myös vaikuttaneen läheisen yhteyden poliittisen liikkeen kanssa. Sen sijaan suositellaan nyt liitto-järjestötoimintaa sekä vastustuksen käyttämistä, pakkokeinoja ja muita syndikalistisia taistelukeinoja taistelussa työnantajia vastaan. Myös pidettiin haitallisina sopimuksia siitä syystä, että ne, varsinkin pitkiä työsopimuksia käsittävät, aivan liian suuresti sitoivat työläisiä, erittäinkin kun arveltiin, että sopimukset tehtiin silloin kun työmarkkinoilla valitsivat työläisille epäedulliset olosuhteet.

Yhteen aikaan ajettiin tätä vastasuuntaa vanhassa ammattiyhdistysliikkeessä pikemminkin hajanaisesti. V. 1908 ja erittäinkin ammatillisen suurlakon jälkeen v. 1909 alkoi vastustus kuitenkin esiintyä järjestetymmässä muodossa. Syndikalistiset vastustusmiehet pitivät myöskin Lundissa kokouksen, jossa keskusteltiin vastustuskysymyksen vastaisesta esiintymisestä. Päätökseksi tuli yhden äänen enemmistöllä, että erotaan ammattijärjestöstä ja muodostetaan erikoinen järjestö, yllämainittu S. A. C., joka oli työskentelevä aito syndikalistisen periaatteiden mukaan. Alussa oli sillä vähän menestystä, joka seikka riippui epäilemättä jossain määrin siitä, että ruotsalainen työväki yleensä ei mielellään jätä vanhoja järjestöjään. Vähitellen ovat sen aatteet kuitenkin saavuttaneet melkoisen vaikutuksen suuriin työläisjoukkoihin, vaikkakin sen nykyinen jäsenmäärä lienee vain noin 10,000, jotka on saatu ratkaisevassa taistelussa vanhaa ammattiyhdistysliikettä vastaan.

Ettei S. A. C. kuitenkaan yksin ole ollut vastustusmielisten ainesten mahdin uskollinen ilmaisija, käy ilmi viime kuukausien aikuisista tapahtumista. Pääsisäisenä muodostui nim. Ruotsin ammatillinen vastustusyhtymä (Svenska Fackoppositionen) yhtymä, joka jo on saavuttanut työläisten melko suurta kannatusta. Ammatillinen vastustusyhtymä on vanhassa ammattiyhdistysliikkeessä oleva propagandajärjestö, joka on ottanut tehtäväkseen saattaa jäsenet käyttämään häikäilemätöntä menettelytapaa ja vähemmän keskitettyä toimintamuotoa, joka on kokonaan työläisten itsensä hallussa. Vastustusyhtymä on myös asettanut päämääräkseen koettaa koota kaikki työläiset yhteen taloudellisen luokkataistelun pohjalla, katsomatta siihen, ovatko he parlamenttitoiminnan vastustajia tai ei. Se asettuu siis valtiollisessa suhteessa neutraaliseksi, jättäen työläisten itsensä ratkaistavaksi, missä määrin he haluavat olla mukana valtiollisessa luokkataistelussa tai pysytellä siitä syrjässä. On myös mainittava, että vastustusryhmä vastustaa työsopimuksia, katsoen kuten syndikalistitkin niiden kytkevän työläisiä.

Niin pian kuin tämä ammattivastustusryhmä oli muodostunut, suunnattiin sitä vastaan kyllä varsin ankaria hyökkäyksiä vanhan ammattiyhdistysliikkeen taholta. Väitettiin, että se oli vain todiste siitä, että syndikalistinen ammattiyhdistysliike oli epäonnistunut, että sen menettelytapa ja ohjelma olivat puhtaasti syndikalistiset j. n. e. Lisäksi syytettiin sen tietysti tahtovan hajottaa vanhan ammattiyhdistysliikkeen, syytös, joka kuitenkin on ehdottomasti väärä, koska vastustusryhmä päinvastoin on ryhtynyt harjottamaan propagandaa vanhan järjestön puitteissa. Kaukana siis ammattiyhdistysliikkeen hajotustyöstä, sillä vastustusryhmä tahtoo lujittaa sitä asettamalla uuden ajan kokemuksia ja taistelutapoja vanhoihin muotoihin. Hajottamissyytöksiä ei kuitenkaan pidä kummastella. Niin pian kuin Ruotsin työväenliikkeessä alettiin vaatia menettelytavan jyrkentämistä, että työväenluokan taisteluun sovellutettaisiin kehityksen itsensä antamia kokemuksia, on tätä pidetty hajotustyönä, mutta työläiset ovat kiinnittäneet syytöksiin yhä vähemmän huomiota. Sota-aikana vallitsevat olosuhteet ovat luonnollisestikin valmistaneet maaperää vastustustyölle ammattiyhdistysliikkeessä.

Sodan puhjetessa v. 1914 syntyi Ruotsinkin teollisuudessa ahdinkotila. Työttömyyttä ilmaantui pelottavassa määrässä ja työhönpääsy oli monella työpaikalla varsin satunnainen. Kuitenkin selvisi kaikki vähitellen. Ei siinä kyllin, että työt alotettiin jälleen entisessä laajuudessaan, vaan niitä lisättiin uusilla yrityksillä huomattavasti. Varsinkin oli näin laita rauta- ja pajateollisuuden aloilla. Työläiset saivat tehdä suuressa määrin ylitöitä. Työnantajat korjasivat ennen kuulumattomia voittoja, voittoja, jotka useissa tapauksissa nousivat moniin satoihin, tuhansiinkin prosentteihin. Kaiken tämän ilman, että asianomaisia vähääkään halutti jakaa työläisten kanssa itselleen runsaasti virtaavaa kultavuota. Mutta heti kun työläiset yrittivät vaatimaan siitä vaikkapa vähäisenkin, ei tehty ainoastaan vastaväitteitä, vaan evättiin useinkin työykeästi työläisten liiankin oikeutetut vaatimukset. Siitä huolimatta koko vuoden 1915 oli työlakkojen lukumäärä varsin pieni, ja samaa voidaan sanoa myös vuoden 1916 ensimäisestä puolivuotiskaudesta.

Kuitenkin alkoi yhä enemmän kuulua ääniä, jotka kehoittivat työläisiä toimimaan, jotteivät he ahdinko-ajan lopussa jäisi yhä samoille palkoille kuin ennen sotaa ja lisäksi vielä saisi potkuja kadulle. Elinkustannusten tavaton nousu alkoi m. m. vaatia työläisten puolelta tarmokkaampaa esiintymistä. Siellä täällä alettiin vaatia kalliinajanlisäystä, mitään muutamin paikoin saatiin, muutamin sitävastoin ei. Elinkustannukset kuitenkin yhä nousivat, saattaen työläiset todelliseen hätään. Lisäksi huomattiin vähitellen, etteivät kalliinajankorotukset rittäneet. Nämä olivat satunnaisia, ja niitä annettaisiin vain niin kauvan kuin pulaa kesti. Vieläpä ne usein määrättiin vain muutamiksi kuukausiksi. Useimmat ammattiyhdistysten sopimukset tekivät kuitenkin mahdottomaksi vaatia jälleen palkankorotuksia, koska niissä oli määrätty, ettei palkkataisteluita saisi esiintyä sopimuskaudella. Näitä säädöksiä tukivat myös ammatilliset rivit, jotka tunsivat silmitöntä kauhua sopimuksen rikkomista kohtaan. Vieläpä mentiin niinkin pitkälle, että ammatillisen johdon taholta esitettiin, ettei sopimuksia saisi missään olosuhteissa rikkoa. Toisin sanoen sopimukset julistettiin pyhiksi; voisi sanoa, että ne asetettiin ammatillisessa taistelussa päämääräksi sen sijaan, että ovat keinoja työläisille siedettävän olemassaolon turvaamiseksi.

Vastustusryhmän taholta pidettiin sellaista tietysti arveluttavana. Ankarasti terotettiin mieliin, että periaate "hätä ei lue lakia" aivan ensi sijassa koskee työväenluokkaa, jonka elintasossa ei ole ollenkaan laskeutumisen varaa. Lausuttiin myös kehotuksia siitä, etteivät ammattiyhdistykset tyytyisi kalliinajankorotukseen, vaan sopimuksista huolimatta vaatisivat palkankorotuksia ja jolleivät työnantajat niihin suostuisi, ryhtyisivät työlakkoon, siis rikkomaan sopimuksia.

Suuri joukko viime aikoina Ruotsissa vallinneita palkkataisteluja ja lakkoja todistaa eittämättömästi, että tämä mielipide tapasi vastakaikua työläisjoukoissa. Suurin piirtein katsottuna lienevät ne myös johtaneet tuloksiin, kuitenkaan ei likikään riittäviin. Tosiasia on että Ruotsin työläisten palkat sodan puhkeamisen jälkeen yleensä eivät ole nousseet kuin 20 @30 prosentilla, samalla kuin elinkustannukset ovat kohonneet 50 @ 70 prosentilla.

Näiden olosuhteitten ja paljon sellaisen, joka täytyy jättää tässä mainitsematta, taustalla katsottuna on selitettävissä Ruotsin ammatillisessa liikkeessä esiintyvä vastustus, ja nämä osottavat, että se on aivan välttämätöntäkin. Tähän johtopäätökseen tullaan myös kun otetaan huomioon, ettei ammatillisen pääjohdon taholta ole tahdottu olla ammatillisessa yhteistoiminnassa 8 tunnin työpäivän läpiajamiseksi; lukuisat vaatimukset sen ja yleisten, kunnollisten palkankorotusten läpiviemiseksi suurlakkoon ryhtymisen kautta, on niinmuodoin hyljätty.

Millaiseksi tilanne Ruotsin työväenliikkeessä tulevaisuudessa muodostuneekaan, yksi seikka on kuitenkin varma: ne virtaukset, jotka vaativat arkailemattomampaa menettelytapaa ja ammatillisten toimintamuotojen uudistusta sellaisiksi, että ne paremmin vastaavat kärjistynyttä luokkataistelua ja työnantajien entistä suurempaa häikäilemättömyyttä, näyttävät olevan voitolla tulevaisuudessa. Onnetonta olisikin, ellei niin kävisi, sillä siinä tapauksessa Ruotsin työväenluokka kytkeytyisi epäilemättä entistä suuremmassa määrin sorron kahleisiin. — K. Kilbom.